dosarul nr. 2c-19/2024 /2-24028450-38-2c-14032024/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

27 iunie 2024 mun. Orhei
Judecătoria Orhei, sediul central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Steliana LAZARI
Grefier Daniela VIZIRU

Cu participarea: reprezentatului părții pîrîte *SRL "Macridam"*, cod fiscal 1017606005253, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7)- avocatul stagiar Anastasia Maxian, împuternicită prin mandatul seria MAS nr. 094703 din 04.06.2024.

În lipsa: reprezentantului părții reclamante *SRL "Epidavar"*-Andrei Petuhov, împuternicit în baza procurii din 01 august 2022, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă;

***Procedura de citare legală a fost îndeplinită*:**

Examinând în ședință publică, în limba de stat, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată *"Epidavr"* către Societatea cu Răspundere Limitată *"Macridam"*, cu privire la încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată,

A constatat:

Argumentele participanților la proces:

Prin cerere înregistrată pe rolul judecătoriei Orhei sediul central din 14.03.2024, reclamantul SRL "Epidavar" a acționat în contradictoriu cu SRL "Macridam", solicitînd încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat, în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. 179 din 15.11.2017, pîrîtului i-a fost livrată marfă, cu amînarea plății pe un termen de 30 zile din momentul recepționării mărfii. Conform pct. 6.1 din 7.1 din Contract, în cazul încălcării termenului de chitare, cumpărătorul este obligat să achite o penalitate în mărime de 2% pentru fiecare zi de întîrziere.

La ziua de 29.01.2024, datoria pentru marfa livrată constituie suma de 145 457, 65 lei, întîrzierea constituie 17 zile, fiind calculată o penalitate în sumă de 49 455,60 lei. Somația din 31.01.2024 a fost lăsată fără admitere și răspuns, fapt ce a impus reclamantul să se adreseze cu cerere de chemare în judecată.

ÎN drept, reclamantul și-a motivat acțiunea în baza art. 947, 1108 Cod Civil. În dovedire s-a anexat, copia facturilor fiscale, alte înscrisuri.

Cerințele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul SRL ”Epidavar” a solicitat pîrîtului SRL ”Macridam”:

- Încasarea datoriei pentru marfa livrată în sumă de 145 457,65 lei.
- Încasarea sumei de 49 455,60 lei, cu titlu de penalitate.
- Compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția procesuală a părților în ședința de judecată:

Reprezentatul părții reclamante în bază de procură-Andrei Petuhov (f.d. 34), prin cerere a solicitat examinarea cauzei civile în lipsă (f.d. 46).

Avînd în vedere că prezența la proces, este un drept procesual și nu o obligație, în temeiul art. 206 al.(1) Cod de Procedură Civilă, instanța de judecată a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa părții reclamante.

Interesele părții pîrîte, în ședința de judecată au fost reprezentate de avocatul stagiar Anastasia Maxian, care în ședința de judecată a explicat:

- SRL ”Macridam”-își are genul de activitate comercializarea jucăriilor. De multe ori, partea reclamantă propunea marfă, fără ca pîrîtul să se achite pentru marfa anterioară deja livrată. Prin somația expediată părții pîrîte, termenul acordat pentru plată este extrem de mic. Pîrîtul se obligă să achite datoria, dar are nevoie de timp.

-Cristina Harea, fiind audiată în ședința de judecată a explicat, soțul este fondator și administrator al întreprinderii. Ea gestiona întreprinderea SRL ”Macridam”, în bază de procură. Avea datorii pentru marfa anterioară, dar cei din partea reclamantului o asigurau că nu este vreo problemă, trebuia să achite săptămânal pentru marfă. A mai acceptat marfă, ca să aibă varietate. Dar oricum marfa nu se comercializa și au fost nevoiți să închidă magazinul și să vîndă marfa la un preț redus.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, examinînd materialele dosarului, apreciind probele administrate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, judecătorul ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele motive:

Motivarea de fapt:

Din analiza materialele cauzei civile s-a stabilit, la data de 15 noiembrie 2017 între SRL ”Epidavar” în calitate de vînzător și SRL ” Macridam” în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare a mărfii *(jucării)*, care urma a fi specificată în facturile fiscale (f.d. 7). Conform pct. 6.1 din contract, termenul de plată pentru fiecare lot de marfă, este de 30 zile calendaristice de la

momentul primirii mărfii. Pct. 8.3 al contractului, prevede că *" prezentul acord intră în vigoare, de la data semnării acestuia şi va continua pînă la executarea de către fiecare parte a obligaţiilor asumate" (f.d. 5 verso)*. Pct. 7.1 al contractului conține clauza penalității pentru întîrzierea plății pentru marfa livrată, în mărime de 2% zilnice din suma neachitată. Potrivit Actului de verificare a decontărilor reciproce, la situația din 29.01.2024, datoria pîrîtului față de reclamant, constituia suma de 145 457,65 lei (f.d. 6). La data de 01.02.2024, partea pîrîtă a recepționat Somația de plată, expediată de partea reclamantă (f.d. 31).

Motivarea de drept:

Legea aplicabilă litigiului

Art. 7 al.(1) și (4) și (5)Cod Civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel. În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

Avînd în vedere că obiectul prezentei acţiuni, este contractual de vînzare cumpărare, încheiat la 15 noiembrie 2017, respectiv în partea întinderii drepturilor și obligațiilor părților, **aplicabil speței sunt prevederile Codului Civil, în redacția Legii din 2002, iar în partea încasării penalității aplicabil sunt prevederile Codului Civil în redacția din 01.03.2019.**

Art. 514 Cod Civil *(redacția 2002)*, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Art. 575 al.(2) Cod Civil, dacă termenul de executare a obligaţiei este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligaţia înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor şi să ia toate masurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.

Art. 694 Cod Civil, 1) Tăcerea şi inacţiunea nu valorează acceptarea dacă din lege, din practica stabilită între părţi şi din uzanţe nu reiese altfel. (2) Dacă un

comerciant a cărui activitate constă în comercializarea anumitor bunuri primeşte o ofertă asupra unor astfel de bunuri din partea cuiva cu care se află în relaţii de afaceri, comerciantul este obligat să răspundă fără întîrziere, tăcerea sa putînd fi considerată acceptare a ofertei. Chiar şi atunci cînd respinge oferta, comerciantul este obligat să protejeze temporar, pe contul ofertantului, bunurile trimise de acesta, în măsura în care poate suporta cheltuielile necesare şi nu suferă prin aceasta vreun dezavantaj.

SOLUȚIA PE CAUZĂ:

Astfel, obiectul prezentei acțiuni, sunt raporturile juridice oformate prin contractul de vînzare cumpărare nr. 179 din 15.11.2017. Este esențial de a indica în prezenta cauză, că acest raport contractual, se desfășoară exclusiv între doi comercianți (profesioniști), ceea ce presupune anumite particularități (al.(2) art. 694 CC).

La fel, instanța notează că contractul din 15.11.2017, este un contract fără termen, or contractul nu conține clauza termenului. În pct. 8.3 din contract este indicat ”*prezentul acord va intra în vigoare de la data semnării acestuia și va continua pentru fiecare parte pînă la executarea obligațiilor asumate de părți*”. Termenul contractului și termenul executării obligațiilor, nu sunt noțiuni echivalente (*plata în 30 zile de la livrarea mărfii pct. 6.1)*, termenul de îndeplinire a obligațiilor, este perioada în care trebuie executată o obligație, iar perioada de valabilitate a contractului, este perioada în care acționează condițiile contractului și există anumite obligații stipulate prin contract. Deci, contractul din 15.11.2017, conține clauza executării obligației, și nu clauza termenului de acțiune a contractului. Neindicarea termenului contractului, nu poate implica nulitatea contractului, deoarece termenul nu constituie o condiție de valabilitate a unui contract.

Nemijlocit la caz, este stabilit că marfa a fost livrată în loturi, cu obligația achitării lotului, în termen de 30 zile de la recepționare (pct. 5.2 din contract). Prin aplicarea ștampilei pîrîtului, pe facturile fiscale de livrare (f.d. 7-30), echivalează cu acceptarea mărfii, fără careva obiecții. În acest context, pentru marfa livrată, intervine obligația de plată a pîrîtului, în termen de 30 zile de la livrare.

Prin Actul de verificare a decontărilor reciproce (f.d.6; 71), este probată existența datoriei pîrîtului, în cuantum de 145 457,65 lei. La rîndul său, partea pîrîtă în prezenta cauză, nu a prezentat probe privind executarea obligațiilor față de creditorul/reclamant la fel, la cauză nu au fost prezentate argumente care ar combate datoria pretinsă în cuantum de 145 457,65 lei.

În acest context, partea reclamantă este îndreptățită de a pretinde executarea silită a obligației sale, respectiv instanța admite acest capăt de pretenție și dispune încasarea de la pîrît a sumei de 145 457,65 lei, cu titlu de datorie de bază.

Cu referinţă la încasarea penalităţii în cuantum de 49 455,60 *lei.*

Art. 947 al.(1) Cod Civil (redacţia din 01.03.2019) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Clauza penalității, este stipulată la pct. 7.1 din contract, fiind stabilită în mărime de 2%, din suma neachitată pentru fiecare zi de întîrziere.

Potrivit art. 259 Cod Civil (*redacţia 2002*) Termenul se instituie prin lege, hotărîre judecătorească sau prin acordul părţilor. (2) Indiferent de temeiul apariţiei, termenul se calculează după regulile stipulate în prezentul titlu.

Din sensul normei art. 259 Cod Civil(*redacţia 2002*), termenul constituie o condiție esențială a contractului în scopul stabilirii intenției părților contractante.

Neexistând o claritate în privința termenului contractului, instanța recurge la instituția interpretării contractelor (art. 725 Cod Civil), în scopul stabilirii intenției comune a părților, or orice contract trebuie interpretat în sensul în care ar produce efecte (art. 729 Cod Civil(*redacţia 2002*).

Potrivit art. 732 Cod Civil, (1) Neclarităţile din condiţiile contractuale standard se interpretează în defavoarea părţii care le-a formulat. (2) În caz de dubiu, contractul se interpretează în favoarea celui care a contractat obligaţia şi în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului.

Nemijlocit la caz, condițiile contractului sunt formulate de către partea reclamantă- SRL ”Epidavar”. Partea pîrîtă are calitatea de aderent. Reclamantul nu a putut proba, că penalitatea pretinsă, este în interiorul termenului de acțiune a contractului, or la caz, instanța constată că fiecare lot de marfă livrată, sunt tranzacții de sinestătătoare, confirmate prin facturi de livrare și asupra acestor tranzacții separate, nu se răsfrânge clauza penalității. La caz, intervenind regulat ”nu pot exista obligații în afara contractului”.

Pe considerentul că contractul de vînzare cumpărare din 15.11.2017, nu conține clauza termenului contractului, instanța constată că loturile de livrare a mărfii sunt tranzacții separate, înafara contractului, asupra cărora nu se răsfrânge clauza penalității, motiv pentru care, se respinge acțiunea în partea încasării penalității în cuantum de 49 455,60 *lei.*

Cheltuielile de judecată,

Potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial,

acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform Ordinului de plată nr.100/16.02.2024 (f.d. 2), la depunerea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a achitat taxa de stat în cuantum total de 5847,40 lei.

Avînd în vedere că acțiunea părții reclamante a fost admisă, doar în partea pretenției de bază, instanța va dispune compensarea cheltuielilor de judecată proporțional părții admise din acțiune, ceea ce conform calc. Prolex.md, constituie suma de 4913 lei (f.d. 73).

La fel, părții reclamante îi vor fi compensate și cheltuielile poștale suportate în cuantum de 13,60 lei, fiind probat prin expedierea notificării către partea pîrîtă (f.d. 31) și suma de 121,20 lei, cu titlu de cheltuieli pentru eliberarea extrasului, confirmate prin documente de plată (f.d. 33 verso).

În conformitate cu art. 94, 236- 241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată *"Epidavr"* către Societatea cu Răspundere Limitată *"Macridam"*, cu privire la încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la *SRL "Macridam"*, cod fiscal 1017606005253, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7, în beneficiul *SRL "Epidavr"*, cod fiscal 1003600058878, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/3, datoria la marfa livrată în sumă de **145 457,65 lei**, taxa de stat proporțional părții admise din acțiune în sumă de **4913, 70 lei** și cheltuielile pentru eliberarea Extrasului persoanelor juridice în sumă de **121,20 lei** și suma de **13,60 lei**, cu titlu de cheltuieli poștale, **în total suma de 150 506 (una sută cinzeci mii cinci sute șase),15 lei.**

În partea încasării sumei de **49 455,60 lei,** cu titlu de penalitate**, acțiunea se respinge.**

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediu central.

Președintele ședinței,
judecătorul Steliana LAZARI